

297. n. a Hegedű

DEBRECZEN

203-228

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDÚBÉGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Éves: 6 kor., negyedéves 3 kor. — ill.
Hónapos: 6 kor., negyedéves 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Dr. Varga Lajos.
Felelős szerkesztő: Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barátság.

A nagy, a hatalmas, a népet leigázó cár békét kötött a kis, ürge, ekos, vitéz japán nemzettel. A hatalom, mely mindenek fölött a cári birodalom autokratikus jellegében nyilatkozott meg, megdőlt. Ez a háború határozatlan Oroszország hátrányára dönt el. Másfél évig repültek a kartácsok, ropogott a puská, csattogott a kard Kelet-Ázsiában. Másfél év előtt kevesen gondoltak arra, hogy az oroszok vereségével fog végződni az a harc, amelyre Japán egész jövőjét, létezését tette kockára. Valóban nem lehet elvitatni a japán fegyverek hősiességét, azonban nagyon kétséges, hogy ilyen lett volna-e a háború kimenetele, ha maga az orosz nép nem jön segítségére a japánoknak. Az a sok kiontott emberélet, mely ott fetorgott tanácstalanul a kelet-ázsiai harc téren bocsánatot kívánt. A holt emberek ökle fenyegetőleg szorult össze és a minden oroszok kényusa secegni érezte maga alatt az aranyos trón karfáját. Pusztítottak a bombák a cári családban, a nép jaj kiáltása behaladt a palotába és a földühödtek a jogot, elismerést követelők tömege elől elmenekült az uralkodó!

És a cár megtört a népakarat fensége előtt. Alkotmány adott, a követelődőknek, békét kötött a saját és népe érdekében. Az újsgok ebben az esztendőben világtörténelmet írtak. Vajjon mikor írhatjuk meg mi, magyar újsgok, hogy a magyar király, a legalkotmányosabb uralkodó megértette né-

pét, békét kötött vele és megadta neki, ami az övé!

Ujabb katonai szenzáció! Egy vidéki újság kijelentette, hogy a novemberi ellenőrző szemlén, mindazokat, akik katonai behívójukat nem vetik át, le fogják tartóztatni. Bizonyára szigorúan megbüntetik a Kossuth-kutyákat, akik elég merészek voltak a nemzeti ellentálláshoz egyénileg is csatlakozni. A katonai hatóságnak ez az érhetetlen kapkodása szánalmat ébreszt minden magyar emberben. Micsoda szegénységi bizonyítványt állít ki magának a rajszkrizsminiszter ur az ilyen rendeleteivel! Hát azt hiszik azok az ostoba Becek és Bolfrasok, hogy est a nagy nemzeti küzdelmet ilyen apró bosszatgatásokkal el fogják tudni nyomni Meenyire nem ismerik még mindig Bécsben a magyart!

Egvébiránt elég érdekes az eset és Európában páratlan. Katona fogdosás az általános védkötelezettség idejében! Nem rossz, pláne akkor lesz igen érdekesítő, ha a Gorterhalte toborzót a császár rezes bandája huzza.

Évek óta sürgetik már Debreczenben a mentőegyesület fellállítását, de mindezeig alig haladt valamicskét előre a dolog. A közönység zsugori és nem akar áldozni e közhasznú célra, bár a lelkes gyűjtők mindenütt hangoztatják a régi jelszót: mindenkit érhet baleset. A sajtó kétségén kívül megteszi a maga kötelességét. Állandóan felszinen tartja

a mentőegyesület ügyét, agítál mellette és helyt ad a közérdekű közleményeknek, hozzájárul a jótékonyági bálók, orfeum előadások sikereihez stb. Mindez azonban esideig sajnos alig lendített valamit a dolgon. És most már nincs is nagy remény, hogy lesz mentőegyesületünk, mert dr. Burger Péter a mentés nagy apostola és dr. Balkányi Ede rendőr orvos egy helyi lap hasábjain élesen vitakoznak az ügy fölött.

Bár nincs kizárva, hogy ez az igazi út a szent cél megvalósítása felé!

Nem engedünk.

Ha békét akarsz, csinálj háborút. Ha olcsóbban akarsz kiegyezni fenyegetőzzél. Nem tehetünk róla, de ez az első benyomásunk az ischli tanácskozások folyamán világgá bocsátott kormánytervekről.

De bár kétségtelen, hogy sok abban a taktika, amit ott nélkülünk, de a mi számunkra kiföztek, mégis nem képzeljük őket annyira rövidlátóknak, hogy csupán a legközelebbi időre szóló puhításról, taktikázásról tárgyaltak volna. Bizonyára szóba kerültek — végző esetre — a mi leverésünkre szándékoló eszközök is.

Ha lehet egyezni: jó az ijesztés, célszerű a ellenakció, kifizeti magát a nemzet egyes rétegei megnyerésére elkészített csalétnk. De ha sehogy se megy a kiegyezés, ha sehogy se akar

A modern élet.

As elmúlt időkkel úgy vagyunk, mint elhunyt szeretteinkkel: csak dicséretet tudunk róluik, vagy helyesebben mondva, akarunk róluik tudni; a megrohátót nem szoktak vizsgálni, arra kegyeletünk a feledés és megbocsátás fátyolát szokta borítani. Jól van-e ez így, vagy sem, azt most nem kívánjuk eldönteni; elég rámutatnunk, hogy ez így volt a így van még ma is mindenütt, ahol lélekkel és szívvel megáldott emberek laknak. Akadtak ugyan minden időben emberek, akik szembeszálltak ezzel a hagyományos szokással a vannak ma is, akik nem tartoznak az „elmúlt idők dicséreté” közé, de ezekkel bátran felvevsi a harcot. Quida, az angol regényíró, aki a fentebbi cím alatt a mult és a jelen, a tartalmas és a modern élet között megvont igen érdekes párhuzamot jelentetett meg a napokban egy előkező angol folyóiratban. Kivonatoljuk a kissé tanácsadástikus hajlamu író nézeteit a olvasóinkra bízuk annak eldöntését, miben van igazsága és miben téved.

A föld szépsége haldoklik — ugyanaz — haldoklik, mint egy rákfénóvel ellepott természetény. Tény az, hogy barátság-

gos természettel és szerencsés temperamentummal csak a művészek vannak megáldva. Honnan van ez? Onnan, mert lelkük állandóan a vonalak, színek, viszonyok szépségének szolgálatában áll a mert szüntelenül önalkotia eszményeik között élnek. A modern életben azonban még a művészek is azon vannak néha, hogy ezeket az eszméket eltorzítsák. A mai képművészeteken száz kép között kilenvenkilenc rutat talál az ember, pedig a technika, a részletek kidolgozása, az esmet kezelése, a rajz ellen mi kifogás sem emelhető. — Az összbenyomásokon fekszik rajta a modern élet átka. S ez elől a hatalom elől hiába menekül a lángész csendes erdő mélyébe, vagy a tenger elhagyatott partjára az idő, a kor szelleme mindenütt utóléri. Hát még ha a költők és festők modern életünk cantrumaiban maradnak; az az atmosféra, a melyben ott élnek, kiöli belőlük a szép iránti természetes érzéküket, agyonszorítja, megfojtja őket.

S ha mindehez még a létezés feltételeivel való küzdelem is hozzájárul, ösztönsszerűleg hátat fordítanak a szépségnek és inkább az excentrikusokat, a természetelleneseket kezdik művelni. — Ennek bizonyítékait kivált a festőművészet és szobrászat termékeiről olvas-

hatjuk le. Ha nem tűnt volna el minden szép iránt való érzék a világból, vajjon hány szobor maradhatna meg azokon a helyeken, ahol már egy fél század óta éktelenitük el városainkat. — De mikor még ruházatunkban sem tud érvényesülni csak egyetlen egy szép vonás is. Hogyan érvényesüljön akkor az abszolút szép abban a generációban, amelynek asszonyai leöldösött madarak hulláit viselik kalapjaikon és ruháikon a amelynek férfiai abban lelik kedvüket, hogy tömegesen gyilkolják a szelid állatokat.

A házból eltűntek azok az eszközök, amelyeket a hagyomány varázsa megannyozott. A rut varrógép kiszorította a költői rokkát, a főzőkemencék a nyitott, oltárszerű tűzhelyeket; az otthon készült tölgyfaszékények és szolid művü butorok helyét furnirozott rozoga tákolmányok foglalják el a a biblia helyett olosó reggeli lapokat olvasnak; a gyerekek ne lármazzanak az utcán, a kutyák ne ugassanak, a kocsik meg ne álljanak, hanem azért a biciklisták bátran elgázolhatják az embereket. Hiszen ha volna még a szép iránt érzékkel bíró férfaink és asszonyaink, vajjon elterjedhetett volna e az a biciklizés annyira, a maga rut testtartásával?

Jelleges festett vagy kárpitozott lakást és az ZELINGER EDE festő- és mázoló
Jaxzal összefüggő ajtó, ablak és butormázó-
lást vagy fényezést és aranyozásokat készít Debrecen, Darabos-utca 16. sz (saját házában.)

Céd.

behódolni a baloldal, ugyanezen program nyomán és e program keretében kell keresnünk az eszközöket is, amelyekkel minket tönkreverni akarnak.

Régóta pontosan figyelemmel kísérjük fejeváry és társainak nyílt és titkos munkáját. Tagadhatatlan, hogy ebben sokkal több ügyességet tapasztaltunk, mint Tisza Istváné fejjel a falnak politikájában. A szövetkezések keresése, imitt-amott a kevésbé dühös hangulat, bizonyos kategóriáknak kinevezése által való meggyerése, bizonyítják ezt. Tudtuk és vártunk ilyesmit. Nagy eszközök állnak egy kormány rendelkezésére. Valamit csinálhat. Valamit megmozdíthatnak még ők is. Itt-amott fogózkodhatnak.

Amde ami történt s ami történhetik: nem esik számításaink körén kívül. Meglepetve nem vagyunk. Sőt talán ellenkezőleg: kevesebb eredményt észlelünk, mint amennyit annak idején vártunk.

A közvélemény egységes erejével szemben a darabant-kabinet teljességgel tehetetlennek bizonyult. Semmit el nem ért, semmiről meg nem győzte a közvéleményt, sehol sem mutatkoznak a jövő sikereinek csirái sem.

Hogy mégsem adták fel a harcot, ennek tárgyi és személyi okai vannak. Tárgyi okai ugyanazok, amelyek miatt a harc folyik. A bécsi hatalom nem adja fel az ő várát a legvégső kényszerűség nélkül. Személyi okai az ügyvezetőkben keresendők. Ha már bepiszkolták magukat a közvélemény előtt mindörökké, hát legalább élvezni akarják a hatalmat. Ugy, ahogy lehet, addig, a míg lehet.

Fejeváry marad. Tudjuk. Hisszük. Ez a taktika. De ez a valóságos törekvés is. Taktika: hogy ezáltal olcsóbb ajánlatok jöjjenek: hogy a hatalomra vágyók, a félénkek, a kiéhezettek tömörüljenek vagy legalább hangulatot csinálni tudjanak. Végleges terv, hogy ha semmi sem sikerül, az ő kipróbált vezetésével vivja meg az oszt-

rak a nagy harcot s addig is, míg ez eldől, a vér és pénz, meg a politikai detektívek vezetése megbízható kézben legyen.

Akik jól ismerik az előző válságok kulisszatitkait, tudják, hogy mese az a híresztelés, hogy fejeváry csupán ő felsége egyenes parancsára tette őz fejét a nehézkötelesség jármába. Már Széll alatt mindent megtett, hogy miniszterelnök legyen. Sokáig volt láthatatlan kormányzója ez országnak — végre nem lehet csodálni, ha ambicionálta a tényleges hatalmat. Nem rajta mult, hogy eddig nem sikerült. De időközben is ott volt mindig a boszorkányüst körül. És régi tervét sohse ejtette el.

Parlamenttel nem kormányozhat. Akárcsak Haynau. Hát ugy érvényesíti mindenható szavát, hogy parlament nélkül diktátoroskodhassék. Ez így áll. És ezt nem szabad kivülhagyni a számításokon azoknak, kik előre látó gondossággal vezetik a nemzet küzdelmét.

Bizonyos tehát, hogy még sok minden fog történni az ő részükről is. Hogy mi minden: talán ők se tudják. De meg fognak próbálni mindent. Talán új választást is egy jobb időben.

De mindezek csak újabb alkalmak arra, hogy a magyar közvélemény még jobban tömörüljön; a parlamenti szövetkezésből a pártegység létrejöttén s a lelkek a támadások sulya alatt teljesen egygyé kovácsolódjanak.

November 18. és december 13. nélkül nem jutottunk volna többségre; július 21-ike nélkül nem tettük volna általánossá az egész vonalra kiterjedő leg az ellenállást. Mindig egy újabb inzultus kellett a mi előhaladásunkra. Újabb támadás, hogy újabb győzelmet tarthassunk.

Nem félünk tehát semmitől. Ha a liaojangi és mukdeni lecke nem használt az oroszoknak, megkapta a csizimaitanítást is. Aztán mégis békülni volt kénytelen.

Azért kérem, mi bírjuk sokáig,

harcolunk jókedvvel, győzünk élvezettel.

Mert végig játszuk a játszmat. Békét kötni csak a leggyőzött ellenséggel lehet. A többi csak fegyverlerakás volna.

Ezt pedig nem fogják megérni a császári biztosok.

A válság.

Ujból olyan hírek vannak forgalomban, hogy a kormány most már halasztást nem tűrve, erőlyesen hozzáfog az ellentálló törvényhatóságok megrendszabályozásához. Első sorban Pestvármegyére kerülne a sor, amely a belügy, honvédelmi és pénzügyminiszterek megsemmisítő rendelete dacára is ragaszkodik azon határozatához, hogy az önként befizetett adókat sem szolgáltatja be az állampénztárba, az önként jelentkező ujoncokat pedig nem bocsátja sor alá. Az ország első vármegyéjében ez a megrendszabályozás ugy kezdődne, hogy kristóffy József belügyi vezető Beniczky Lajos pestmegyei alispánt felfüggesztene állásától s a vármegye élére Kaffka László miniszteri tanácsost rendelné ki kormánybiztosi hivatalkörrel.

Hogy mi való ebből a hírből, az legközelebb ki fog derülni, annyi azonban tény, hogy kristóffy József ma délelőtt magához rendelte a belügyminiszteriumba Beniczky Lajos alispánt s vele hosszasan értekezett. Valószínű, hogy ez az értekezés az itt előadottakkal van összefüggésben.

De egyéb is készül a mind nagyobb méreteket öltő passzív rezisztencia megterésére. Kitűnik ez a félhivatalos kormánylap majd minden újabb számából. Legutóbb akként formulázta a félhivatalos fejeváryék fenyegetését, hogy a kormány a koalíció által fölidézett konfliktusokat enyhíteni, vagy elodázni tovább nem képes, ezért nem nézi most már ölbetett kézzel, hogy az ellenzék mint csavarja ki tőle az adminisztráció fogantyuját. A kormányzás lehetőségét nem engedi akadályozni sem a terrorizmussal, sem a közvélemény félrevezetésével, sem a

Rendes öltözékeink egyhangúsága egyenesen arculesapja a szép fogalmát. Tessék csak egy jelmezünnepelet annak nödközönységével összehasonlítani. Mekkora különbség a szépség szempontjából. Pedig hogy a modern ruhák olcsóbbak, vagy kényelmesebbek volnának a nemzeteinknél, azt ma már hiába erősítgetjük. S a szép iránti érzék hiányával karöltve jár a természeti szépség iránt való tiszteletnek csökkenése is. Így például senki sem akad fenn azon, hogy évenként vaggonszámra hordják Olaszországból az ott még zöldelő fák galyait és leveleit. Ausztriába, Németországba, Oroszországba a gyászünnepek díszítményeül. Kit érdekel ma már az, hogy e barbárság következtében rakásra vesznek a fák s hogy egy következő nemzedék mit sem fog találni abból az örökzöldből többé, ami egykor Olaszországnak legszebb díszét képezte. De nemcsak a fákat, kerteket is megtámadja már a szép ellenes harc. Ha utcák rendezéséről van szó, a kert az első, amit mindenki sajnálat nélkül feláldoz.

Nagyot hibáznak az illetékes körök abban is, hogy a közegészség törve alatt a családokat ősi házaikból kizavarják. Ezért immár fel sem tűnik, ha a statisztika kimutatja, hogy a polgári társadalmi, vagy a munkásoktálya majdnem minden félévben változtatja lakását. Az örökölt fészek fogalma egészen eltűnik, de eltűnik az otthon eszméje is. S ugyanez az álhatatlanság mutat-

kozik a tartózkodási hely megváltásában is. A gazdagok egyik világrészről a másikba, fővárosból fővárosba, az egyik kéthelyről a másikra, a vasutól a játékasztalhoz, a tengeri fürdőkhöz a vadászterületekre, a hazából az ellenlábaskhoz vándorolnak szüntelenül, ami rájuk nézve többé nem is élvezet, hanem csak csipős fűszer. Ugyanezt látjuk kicsiben a szegényebbeknél is s a haza fogalma kezd érthetlenné válni.

Középkorban a lakások, igaz, hogy szűkek, sötétek és nedvesek voltak, de a városok kétharmadát kertek környezték, az utcák tele voltak gyönyörű oltárokkal, fémlámpákkal, szökőkutakkal, szép művi vas- vagy kőerkélyekkel, erős kapukkal, bronzrácokkal és szindus freskókkal; a lakosság szíve, szeme meg volt elégedve a látványossággal és annak nemes tartalmával, kivált ha még hosszavesszük azt a sok processziót, amelyeknek résztvevői tarka festői csoportokban vonultak végig az utcákon. A folyókon faragványos gyönyörű hidak feszültek át, a víz tükrén cifra vitorlások s gyönyörű díszhajók siklottak tova; itt tornyok, ott vátok falak, házak domborműves homlokzata, templomok, kolostorok ragadták meg a figyelmet, a rét vagy erdő zöldjének kellő közepében.

A mértőföldes közúti vasutakat, a földalatt pályákat, a prűszkölő gőzöskéket, a sívívó síklokat, a gyárak füstjét, bántó pontossággal vonalozott virággyakat akkor mind

nem ismerték, de szerették a mezőt, a természetet, a mely a varok falai alá nyomult.

A testi szépség is hanyatlóban van, amit azonban a mi generációnk iskoláiban felkészülő szellemi vakok észre sem vesznek. A modern berendezések egyáltalában mindennek, a mi szép, hadat üzentek. A táviró és telefon sodronyai, a villamos- és gőzvasutak, a közlekedési eszközök zaja mind szenvedhetlenebbé teszik az életet s a gőzhasználatának terjedése még az eget is elrutítja fölöttünk annyira, hogy ma-holnap már képzetünk sem lesz a menny szépségéről. Igazán csodálatos, hogy akad népfaj, amely műveltnék és nemes érzésűnek tartja magát s meg van elégedve azzal az éggel, amely hajnali öt órától kezdve késő estig Londont beborítja.

A modern élet rutinságának jellemző vonásai közé tartozik még ez is, hogy nem ismeri a kegyeletet. Nekimegy a legtisztelteméltóbb emlékeknek s kinevelik azokat, akik ezt bírnék tartják. A nsterdam, valamikor „észak Velencéje“, ma rut háztömeg, semmitmondó üresség s amit az igazi Velencében elkövettek, már az is elég arra, hogy Tizián és Paolo Veronese megforduljanak a sirjukban. A svájci Alpsepek hótakarata csúcsainak magasztosságát tönkretették már a fogaskerekű vasutak, a Rajna, a Genfi tó, a Lago Maggiore festői vidékét tönkresilányították az otromba gyárak, Naxos szigetét, amelynek neve valamikor egyjelentőségű

Haborgó méltatlankodással afélt, hogy a kormány ime fenyeget. A felhivatalos szerint a kormányt ez a méltatlankodás nem fogja megállítani most már erélyessé váló cselekedeteinek útjában, amelyen a miniszterium paralizálni fogja a koalíció rombolásait.

Ime, így iratnak fejevővők s minden sorukból az derül ki, hogy most már nem enyhíteni, hanem még jobban elmérgesíteni igyekeznek a helyzetet. És valószínűleg sikerülni is fog nekik, különösen ha szeptember közepén ismét elnapolhatják az országgyűlést.

Fejevővő Gáza báró különben — mint jelzik — a közel napokban ismét a királyhoz utazik híhallgatásra s valószínűleg akkor dől el végleg, hogy mi történjék arra az esetre, ha a szövetség ellenzék a kormány fenyegetései dacára sem enged a magyar katonai követelésekből.

Pestvármegye alispánja a belügyminiszternél.

Benický Lajost, Pestvármegye alispánját, — mint ezt már a tegnapi lapszámunkban jeleztük, — kristóffy belügyminiszter a mai napra meghívta a belügyminiszteriumba. Benický Lajos e meghívás következtében szabadságidejét megszakítva, még tegnap este megérkezett a fővárosba és ma délelőtt 11 órakor megjelent a belügyminiszternél, hol már akkor több vidéki küldöttség között néhány vidéki alispán is volt jelen, kik szintén meghívást kaptak kristóffytól. — Benický Lajos alispánnal majdnem egy óra hosszat tárgyalt kristóffy. A látogatás eredményéről Benický Lajos alispán, lapunk munkatársa előtt a következőket mondta:

— A belügyminiszter a mai kihallgatáson csupán arra nézve kért tőlem felvilágosítást, hogy a főispáni kinevezés esetén minő magatartást tanúsítana a vármegye közönsége. Erre én ismerttettem a vármegye törvényhatósági bizottságának már korábban hozott azon határozatát, hogy az ügyvezető kormány által kinevezendő főispánt nem fogják beoosátani a közgyűlési terembe, ha pedig a belépését erőszakkal vinnék keresztül, az esetben az összes bizottsági tagok ki fognak vonulni, s ezzel fogják megakadályozni az új főispán eskütételét.

Akcio a függetlenségi pártos.

A függetlenségi pártos mozgalom kezűl. Indító oka az általános választói jog kérdése. Az a politikus, aki bennünket erre a jelenségre figyelmeztetett, arra utalt, hogy

volt a klasszikus értelemben vett kedves, derengő szép vidékével, aláaknazzák mozaikba török s lefordják alumíniuma miatt. Valaminek a fenntartására nehezebb ma pénzt találni, mint valaminek a lerombolására s Paris történelme s művészete sirva gondol III. Napoleon uralkodásának ama korszakára, amelybe Hauszmann a metropolis modernizálását keresztülvitte. Róma is vesztett a királyság óta. Az ellenséges füst még a Jeruzsálembé vivő utat is megtalálta, s mozdony böffenése elriasztja a gránátalmafák és pálmák tetejében fészkelő vadgalambokat s Damaszkusz rózsabokrai között nyomorult vicinális prűszköl. Hadd vesszenek Indiában a templomok fehér márványból való lépcsői, elefántosontos ajtai, ezüstfésszi, hadd pusztuljanak a vizek, amelyekből a lotus elődugja virágait, pusztuljanak a bambuszbokrok szárnyaikkal együtt, vesszen az aranykárpitos reggel, vesszenek a rózsás fellegek: csak a füst, a gőz, a döglötes levegő győzzön, mert a világ gazdagodni akar.

Minden, de minden egyesül a világ szépségének lerombolására: a militarizmus, a merkantilizmus, a szocializmus. Amilyen mérvben terjed a gépek használata s a ruházatnak, valamint az élelmiszerek kémiai uton való előállítás, ugyanolyan mértékben tűnik a háziállatok megbecsülése is. Nem-

éppen a függetlenségi párt nem nézheti ennek a kérdésnek az alakulását tétlenül. Hogy eme kérdés fölvetésének a függetlenségi pártos milyen célszerűségi formát adnak, ez eddig megállapítva még nincsen, mert hiszen erről az elnökség dönt majd. Függetlenségi képviselők azonban tudják már most, hogy a függetlenségi és 48-as párt első szünet után való értekezletén, tekintet nélkül a napirendre, olyan indítvány is várható, amely a vezérőlbizottságot utasítja, hogy vegye be haladéktalanul a koalíció programjába az általános és titkos választói jogot, amelytől a vezérőlbizottság zöme csakis a disszidensek kérelmére állott el.

Justh Gyula ünneplése.

Aradról jelentik: Az aradi függetlenségi párt választmánya tegnap délután Péterfy Antal elnöklésével ülést tartott. Az ülés azon minden tekintetben nagyszabásúnak ígérkező ünnepségekkel foglalkozott, amelyeket Justh Gyula, a magyar képviselőház elnökének tiszteletére Battonyán, az elnök szűkebb hazájában szept. 3-án rendez Csanád vármegye. Az arad függetlenségi párt kimondta, hogy a hazafias célzatu ünnepélyen, amely bár Justh Gyula személyének szól, de valójában egy hatalmas demonstráció lesz, 20 tagu küldöttséggel képviselteti magát, akikhez azonban mások is csatlakozhatnak. Az országgyűlési képviselőket, akik Aradon átutaznak Battonyára s a déli budapesti gyorsvonattal érkeznek Aradra, az aradi függetlenségi és 48-as párt vezetősége a pályaudvaron nagy ovációval fogadja. A képviselők tiszteletére a Fehér Kereszt nagyvendéglőben ebéd lesz. Az országgyűlési képviselők délután 4 órakor utaznak Battonyára. Velük utazik az aradi függetlenségi párt küldöttsége is.

Apponyi a Székelyföldön.

Gróf Apponyi Albert szeptember hó második felében az erdélyi részekbe utazik s több vármegyét meg fog látogatni. Háromszék megye függetlenségi és 48-as pártja külön is meghívta gróf Apponyit. Gróf Apponyi a meghívásra az ottani függetlenségi és 48-as párt elnökéhez a következő levelet intézte:

Igen tisztelt pártelnök ur! A legnagyobb örömmel fogok szíves meghívásuknak eleget tenni, de annak időpontját most még megközelítőleg sem határozhatom meg, mivel több erdélyi megyét kell meglátogatnom és ezt a nagy távolság miatt egyszerre akarom megtenni. Szeptember második fele előtt nehezen lesz ez az utazás keresztülvihető. Kiváló tisztelettel: Apponyi Albert s. k., Eberhard, 1905. augusztus 23.

sokára bosszankodni fogunk a kutya hűsége miatt, a ló, a tehen és a juh pedig feleslegesek fognak válni. A találmányok lassanként egészen lefejtik az embert a természet kabaléről s egy mesterséges, természetellenes, szolgálai állapotba sodorják. Oh, nagy-szerűek a modern életnek ajándékai: ott van a gép, mely keresztül furakodik a letarolt hegyek belsején, ott vannak piszkos, égnek meredő vas és acélházaink, gáz- és villam előállító telepeink, a megmérgezett levegőket átszűrő dróthálózataink s örületesen emelkedő városaink, amelyek mindent elnyelnek, ami zöld; kaptunk kényelem helyett lázas sietséget, egészség helyett járványos kórokat, ész helyett tébolyt, negyfelkúség és bátorság helyett önzést és félelmet cserébe. A modern élet számára semmi sem lehetetlen: meg tudja csinálni az ételt, italt, nincs élvezet vagy kín, amelyet elő nem tudna idézni, belevarázsolja egy kis tübe a halált, egy parfümös üvegcskébe az enyészetet; átszeli öt nap alatt az oceánt, meg szólaltatja az elhunytakat, beszél mértékdeken tulra s mindezt játszi könnyűséggel. Csak egyre nem képes a modern élet: nem tudja visszaadni a földnek s az ember lelkeinek többé a hajnal édes, életrekelő nyehességét.

Jelenetek a rendőrségnél.

Nap-nap után megfordulok a rendőrségen: a központi rendőri felügyeleti szobában.

Ne tessék rosszat gondolni! Magam jószántából megyek oda, nem visznek, híreket keresek, de megsughatom, nem igen kapok ottan. Tudja Isten mért, nehezen válnak meg tőlük a rendőrfogalmazó urak. Csakis a háztetőről leesett gyerekekről szóló híreket akasztják egyszer-mászor a nyakamba.

De hiszen nem is erről akarok panaszkodni. Inkább vidámabb hurokat pengetek.

Azen érdekes esetek közül akarok egyet-mást felemlíteni, amelyek nap-nap után előfordulnak.

Behozzák Adamek János csavargót.

Szögörü képpel jelenti a rendőr:

— Jelentem alásson fogalmazó urnak, ez a csavargó a Piacon elemelt egy korcsma söntéséből egy pénztárcát, annak tartalmát körülbelül 10 koronát, zsebébe öntötte s elkart illanni.

— Kérem fogalmazó ur — szolt hözbe a csavargó — 1 frt. akkóztul az enyim volt.

— Azt mindenki mondhatná, volt a válasz. Motezzák meg!

Megtörténik. S a csavargó zsebéből a következő dolgok kerülnek elő: 4 pénzestárca, óralánc, fél tucat zsebkendő, különféle monogramokkal, zálogcédulák, egy pár hamis gyűrű, vatta, rongydarabkák, 4 tűköv, ing- és kézelő gombok, arany- és ezüstszinórok, stb.

Ennyit láttam én. Tovább nem nézhettem az érdekes motozást, mert sietés utam volt. Alig haladtam azonban pár lépést, hallottam Adamek hangját:

— Fogalmazó ur, a közül a pénz közül 1 frt. 50 krajcár az enyém. Esküszöm! Egy borbélytól kaptam az Eszterházy-téren. Egy szép németországi dolgot adtam el neki . . .

Arra a kérdésre azonban, hogy a doboz honnét került hozzá, hallgatott miként a sir.

Régi vendég érkezik: Julcsa, az utca lánya. Tipikus alak. Életmódja mély nyomokat hagyott arcán és természetén.

Ó, aki rendszeren vidám, nevet és duhajkodik, most sir.

— Jaj, jaj, tekintetes kapitány ur; az Isten szent szerelmére kérem ne csukasson be a dutyiba . . . Megölöm magamat . . . Nem csináltam semmit . . . nem vagyok én rossz lány . . . Az anyám kikaparja a szememei . . .

— Hát mi történt tulajdonképen? kérdezte az inspekcios tisztviselő a rendőrt.

— Kérem ezt a lányt most este ismét csavarni láttam a Darabos-utcában. Meg akarom szólítani, de elfut. Nyakonsipem végre és kérdem hova: Megyek uborkát vásárolni. S ismét kisiklik a kezemből és elfut. Elcsiptem megint s most ide hoztam. Tessen vele valamit csinálni, mert csavargoz ez kérem mindig . . .

— Nem igaz . . . nem igaz . . . szolt pityeregve a lány . . . — ennek a rendőrnök pikkje van rám. Igen kérem haragszik rám és mindig csak én utánam vadászik . . . Ne tesszen becsukni, kérem abba a férges dutyiba, . . . megöl a szegény . . . én tisztességes lény vagyok.

— Ne izéljen Julcsa, — szolt az inspekcios — ismerjük mi magát nagyon jól. Tudjuk mi csoda maga. Most az egyszer azonban megbocsátok. Elmehet. De ha még egyszer behozzák csavargás miatt, olyan huszonötöt veretünk magára a bika-csékkel, hogy megemlegeti.

— Nem, nem, nem látnak engem itt többet. Kezeit csokolom. (Elindul.)

— Nem úgy verik a cigányt, hé! kérem — szolt az imokhoz — vegye jegyzőkönyvbe, hogy a Julcsát bekisérték.

— És milyen okot írjak, — kérdi az imok.

— Nohát, hogy X. Julcsát a . . . sz rendőr bekisértte, mert gyanus körülmények között uborkát akart vásárolni.

Riporter

HIREK.

Tolnay Kornél bucsuzása.

Az a meleg rokonérzés, amelyet Tolnay Kornél üzletvezető minden hivatalnokával éreztetett három évi működése alatt, viszhangra talált hivatalnokai szívében és megnyilvánult azon a lélelemelő impozáns bucsuztatásban, amelynek a pályaudvar II. osztályu váróterme volt ma délben színhelye.

Valóban a szeretet becsülése és ragaszkodás amelyet tapintatos bánásmódjával szerez magának a hivatalfő, mindig talál kellő formát arra, hogy megnyilvánuljon.

Három esztendőn át volt ideálisan udvarias és előzékeny üzletvezetője Tolnay Kornél a debreceni üzletvezetőségnek. Bárminő csekélységgel fordult hozzá akár a legapróbb hivatalnok is, mindig a legnagyobb készséggel állott rendelkezésre. Keresett és talált alkalmat arra, hogy az érdem megtalálja jutalmát. Azok a sűrű soronkívüli előléptetések, amelyekben a debreceni üzletvezetőség hivatalnokainak az utóbbi években részük volt — mind az ő fáradozásának eredményei.

Nem csoda, ha ilyen bánásmód után az ünneplés megnyilvánulása szeretettel teli és lelelemelő volt.

Az ünneplés részleteiről tudósítunk a következő:

Déli egy órakor gyülekeztek az üzletvezetőség hivatalnokai a pályaudvar délszaki növényekkel gyönyörűen feldiszitett II. osztályu várótermében. Ünnepi arccal, megilletődve várták Tolnay Kornélt. Amikor belépett, zugó éljenzés fogadta minden oldalról. Bacsinzky Vladimír dr. főfelügyelő a következő beszéddel bucsuztatta: Nagyságos Üzletvezető Ur! Kedves Barátom! Feleslegesnek tartom ezen alkalommal méltatni azokat az érdemeket, amelyeket közel négy évi hivatalfői működésed alatt szereztél. Ennek legszebb és legfényesebb bizonyítéka az, hogy a felséges ur bizalma a főváros egyik üzletvezetőségének élére állított. Ha büszkék is vagyunk erre a kitüntetésre, mégis mélyes szomorúsággal vesszük tudomásul, hogy meg kell válnunk tőled. A válás nagyon nehéz és fájdalmas, mert Te nemesak főnökünk, hanem jóakarónk és barátunk is voltál. Jogos és méltányos érdekeinknek szószólóját, elmozdítóját tisztelhetjük benned. Kiválóan értettel az emberekkel való bánásmódhoz, amelylyel összhangzásba tudtad hozni a szolgálattal az udvariassággal, a vasuti szabályzat rideg paragrafusaiiba életet öntött a Te igazságérzeted, a Te előzékenységed. Az idő rövidsége miatt, nem volt alkalmunk fényesebbé és szebbé emelni bucsuzásunkat. De megengeded, hogy emlékalbumunkat tiszteletünk és örök becsülésünk jeléül utánad küldjük. Vedd hálás köszönetünket bőles, jóságos és igazságos kormányzásodért, — s tarts fenn számunkra egy parányi picit helyet jövőre is a szívedben. Jókívánataink kísérik el új állomáshelyedre. Isten áldjon!

Egyértelmű lelkes éljenzés hangzott fel Bacsinzky dr. bucsuzszavai után.

Tolnay Kornél üzletvezető mélyen megilletődve így válaszolt:

Tisztelt Uraim! A modern filozófia az emberi gondolkodás anyagából kikapcsolja

az időt. Mintha csak tegnap lett volna az a havas, ködös novemberi nap, amikor először jelentem meg Önök között. Négy évi együttműködésünk alatt — úgy hiszem — hogy csekély, személyes szimpátiát szereztem az Urak szívében és ezért most arra kérem Önöket, hogy ezt a szimpátiát — amely bennem Önök iránt örökké élni fog — őrizték meg jövőre is. Továbbra is tartsanak meg barátságukban. Isten Önökkel!

Ezután a bucsut vevő üzletvezető minden hivatalnokával szívélyesen kezét fogott s a magasabb rangokkal hosszabban is elbeszélgetett.

Tolnay Kornél az öt órai gyorsvonattal utazott Budapestre.

Vizvezeték és csatornázás.

Acél Géza főmérnök már betérjesztette a városi tanácshoz a vizvezeték és csatornázásra vonatkozó összes iratokat. Azon iratok, a melyek a további tárgyalások anyagául fognak szolgálni, rövidesen a városi nyomdába kerülnek kinyomatás végett. A jog- és pénzügyi bizottság — úgy hírlik — még a szeptemberi rendes közgyűlés előtt foglalkozni fog a vizvezeték csatornázás ügyével.

Végh Gyula itthon. Végh Gyula főkapitány megérkezett szabadságáról és ma vette át hivatala vezetését dr. Boldizsár Kálmán helyettes főkapitánytól.

Negyvenéves szolgálati jubileum.

Immáron negyven év óta lelkes hivatalnok Kubay Alajos a debreceni tisztviselők önszegélyző egyesületének. Az igazgatóság ezen alkalomból s azért is, hogy 21 év óta főkönyvvezetője az egyesületnek, jegyzőkönyvi uton jutatta el Kubay Alajoshoz elismerését.

Szobrot a Széchényi síkra.

Nemes eszmét pendített meg a székesfehérvári takarékpénztár. Örökké emlékezetes marad a történelem lapjairól az a gyűlés amelyet II. Rákócy Ferenc tartott ezelőtt 200 évvel a Széchényi-síkon. A kegyelet elismerését tervezi leróni a székesfehérvári takarékpénztár olyanformán, hogy tisztán a pénzügyzetek adakozásából emeljenek ezt a gyűlést megörökítő emlékszobrot a Széchényi síkon. A székesfehérvári takarékpénztárak adakozásra hívó megkeresésére a debreceni tisztviselők önszegélyző egyesülete anyagi erőihez mérten 10 koronát szavazott meg. Remélhetőleg a debreceni nagy pénzügyzetek tekintélyes összegekkel fognak hozzájárulni a szép terv megvalósításához.

Változások a Máv. ügykezelésében.

A magyar királyi államvasutak ügykezelésében fontos változások vannak küszöbön. Vörös László nagy sulyt helyez az üzletvezetőségek munkálkodására és azért elhatározta, hogy azok működési és hatáskörét kibővíti és hatáskört kibővíti. Ugyancsak mélyreható változás lesz a kereskedelemügyi minisztérium és az államvasutak igazgatósága közötti érintkezésben is. Az államvasutak igazgatósága az ügyeket írásbeli uton utalja át a minisztériumhoz, mely rendszer hosszadalmasságának hátrányait az érdekelt körök már régóta érzik. Ezen a bajon segítendő, a miniszter tervezetét dolgozott ki, mely szerint az államvasutak igazgatóságának a kereskedelemügyi minisztériumhoz való felterjesztésénél az írásbeli mód foko-

zatosan ki fog küszöböltetni és az ügyeket a lehetőséghez képest személyes referálás alapján fogják elintézni.

Segély a kulturpalota céljaira.

Annak idején a városi muzeum megnyitásakor városszerte nagy örömet keltett az a hír, hogy a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége a városi kulturpalota céljaira 100,000 korona állami hozzájárulást helyezett ki látásba. Most arról értesíti ez a tudományos intézmény a városi tanácsot, hogy a 100,000 korona a jövő évtől kezdődőleg évi 10,000 koronás összegekben lesz folyósítva. Természetesen e nagy hozzájárulási összeg ellenében a muzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelősége kéri a városi tanácsot, hogy a kulturpalota építési terve készítették el mielőbb.

Honvéd ellenőrzési szemle. A honvédek ellenőrzési szemléjét október 18-tól 21-ig tartják meg a Péterfia-utcai honvédkaszárnnyában. Október 18. és 19. napjain a helybelieknek, 20-án és 21-én a vidékieknek lesz a szemléjük. Az utolsó ellenőrzési szemle november 7-én lesz.

A vasuti tolvajlás ellen.

A vasutak vagyonbiztonsága és az utazó közönség nyugalma szempontjából érdekes, figyelemreméltó tervvel állított be a minap Guthi Soma dr. fővárosi ügyvéd Vörös László kereskedelmi miniszterhez. Guthi koncessiót kért arra, hogy az államvasuton életbeléptethesse az ugynevezett Safe deposit intézményt, a melynek az a célja, hogy az utazók értéktárgyait (kézpénzt, ékszert s egyebet) potom díjért biztonságba helyezze. A miniszter fölkerlte Guthit, hogy adja be kérvényét s ő komolyan és sürgősen tárgyalni fogja. A memcrandum már a miniszter kezében van. Guthi a büntügyi statisztikára utalva hangoztatja, hogy évenként félmillió koronát meghaladó összeget lopnak el a vasutakon; nagy értéket képviselnek az utazás közben elvesztett, vagy a kocsikban felejtett tárgyak is. A safe deposit intézménye a vasuti tolvajlásnak rövidesen véget vehetne. A vállalat tisztviselője átvinné az utastól a kézpénzt vagy egyéb értéktárgyat és nyomban elhelyezné egy ellenzárral ellátott páncélos szekrényben. A szekrény minden fiókjának szintén ellenzára van s a fiók kulcsát az utas veszi magához. Személytorlódás elkerülése céljából az utasok már a jegyváltásnál lefizethetnék az őrzési díjat, de megvehetik a jegyet a vonat elindulása után is, a mikor már elhelyezkedtek a kocsikban. A vállalat a kereskedelmi miniszter főnhatósága alatt állana, s minthogy az utasokkal szemben bizonyos tekintetben vagyoni jogi felelősséget is vállal: az állampénztárba óvadékokat helyezne el, a melynek nagyságát a minisztérium állapítja meg.

500 korona régészeti ásatásokra.

Ismeretes, hogy régészeti ásatásokra a muzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelősége 500 koronát juttatott a városi tanácshoz. Miután ez az összeg már elfogyott, de az ásatások még nem fejeződtek be, a főfelügyelőség újabb 500 korona adományozását jelzi a városi tanácsnak.

Zoltai Lajos könyve.

Városunk kiváló régésze és történetirója Zoltai Lajos h. levéltáros a városi muzeum ásatásairól könyvet írt, mely most van sajtó alatt. Az értékes munka mintegy 60 oldalnyi terjedelmével jelenik meg s 200 képpel lesz illusztrálva.

Adomány a siketnémáknak. A szomszédos törvényhatóságoknál már jelentkezik a múlt évben tartott siketnéma-körutnak jótékony hatása. — Ma Szatmárvármegye törvényhatósága értesítette a városi tanácsot, hogy a siketnémák debreceni iskolája részére évi 250 korona hozzájárulást szavazott meg.

Költözőkerületi kapitányság. A II. kerületi kapitányság a József király herceg utcáról ma elköltözik a Hatvan utca 23. számú házba.

Baleset a máv. gépműhelyben. A máv. gépjavitó műhelyben baleset érte Kovács Lajos 30 éves esztergályost. Munkaközben a kés-szorító csavarja meglazult és a balkezefejét összevágta. A súlyosan sérült munkást dr. Kenyeres Elek pályaorvos résziesítette első segélyben és a lakására szállította.

Az állami tisztviselők megfenyegetése. Tegnap az a megdöbbenő hír járta be a várost, hogy az állami tisztviselők elsején csak 70 százalékát kapják meg a ha a törvénytelen állapot még tovább tart, október elsején az összes fizetéseket beszüntetik. Ennek a rémhírnek azonban csak igen kevesen ültek fel, mert minden magyar tisztviselő tudja ezt, hogy a tisztviselők fizetésének beszüntetése az állam kerekének megakasztását jelentené. Igaz, hogy az adók igen gyéren folynak be, de a közvetett adókból és az állam külön jövedelmeiből teljesen fedezhetik a szükséges kiadásokat és így a tisztviselőknek nincs mitől tartaniuk. Ez csak a kormánykörökből származható fenyegetés, amelynek nem lehet hatása.

Szerencsétlenül járt munkás. A vágóhid mellett kufurás közben Nagy János munkásra nagy darab földréteg reászakadt. Mintegy háromnegyed óráig volt a föld alatt. Nehéz, fárasztó munka után sikerült innen kiemelni. Dr. Balkányi bekötözte sérülését és beszállította a kórházba.

Terjed a hastífusz. A hastífusz egyre veszedelmesebb jelleget ölt. Ma is újabb négy esetet jelentettek be. Az eddigi megbetegedések száma a százat is meghaladja.

Csavargók. Az éjjel a csavargók rendes buvhelyein a rendőrség letartóztatta Szakács Ferenc, Vajkó Emma, Reiz Miklós, Somogyi István és Ludmán Róza hely és foglalkozás nélküli egyéneket.

Szabaduló tanoncok. A magyar királyi államvasutak gépjavitó műhelyében a legközelebbi napokban a következő tanoncokat szabadítják fel: Balog István, Boeskor Agoston, Cziko Dénes, Csató Béla, Deák Ferenc, Endróni Ferenc, Gyurka Sándor, Hering Pál, Kopjári Ferenc, Lac Pál, Margitai Sándor, Markovics Emil és Markó József.

Ló bitangásban. Hudák András nyiregyházai lakos 9 éves pejlova elbitangolt a zöldre festett talyigával. A becsületes megtalálót kéri a káros, hogy értesítse a ló és talyiga feltalálása esetén.

Tisztviselők önszegélyző egyesülete ezután is tudatja tagjaival, hogy a színházi utalványok a jövő színi idénytől kezdve Tóth Béla gyógyszerésznél, Pápai János egyesületi pénztárosnál is Vetéssy Béla rendőrfogalmazónál kaphatók.

Talált tárgyak. Találtatott egy dohányzacskó és 2 drb. üres váltó. Igazolt tulajdonosa átveheti a II-ik kerületi kapitányságnál.

Arany Bika Mulató. Érdekes előadás lesz ma a Bika Mulatóban Virág Izsó a közkedveltségnek örvendő humoristának tartják jutalom estélyét, Virág Izsó, ki az egész szezon alatt sok vidám percet szerzett

a közönségnek, ma egészen új számokat ad elő. A többi tagok is nagyrésztben új számokat adnak elő. Ezután is felhívjuk a közönség figyelmét a mai előadásra.

X Zivuska Ferencné ének tanárnő tudatja a t. közönséggel, hogy magán ének-tanóráira a beiratkozásokat szeptember 4-től déli 11—1 óra között eszközöli a Szentanna utca 6. számú házában. A beiratkozások mielőbbi eszközése ajánlatos, tekintettel a kevés számú szabad órákra.

X Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrót, mely legjobb bajusznövesztő és ápolószer az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvéttel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth utca 8.

X 10 krajcár egy iskolai könyv bekötése Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac utca 12. sz. Stencinger ház.

TÁVIRATOK.

A döntő ülés.

London, aug. 31. A mai délutáni ülés jegyzőkönyvének szövege, amelyet Sato a szállodába való visszatértek között, szó szerint a következő:

A mai délutáni tárgyalás a békeszerződés részleteivel foglalkozott. Az értekezlet elhatározta, hogy a végleges szöveg kidolgozásával Martens tanárt és Denizont, a japán külügyminisztérium egyik tanácsosát azzal az utasítással bizza meg, hogy munkájukat mielőbb fejezzék be.

A koalíció és a választói-jog.

Budapest, aug. 31. A függetlenségi pártban megindított mozgalom, amely kényszeríteni akarja a koalíciót arra, hogy nyíltan, határozottan, félreérthetetlenül álljon az általános titkos választói-jog mellé, vegye fel programjába és ha kormányra kerül, akkor valósítsa is meg, mind nagyobb mérvet ölt. Valószínű, — hogy a koalíció felveszi programjába az általános titkos választói jogot.

Mi lesz szeptember 15-ikén?

Budapest, augusztus 31. fejerváry holnapi kihallgatásával kapcsolatban napvilágra kerültek a kabinet szeptember tizenötödiki tervei. fejerváry meg fogja kísérelni, hogy előterjessze a kormány programját, de hogy sikerül-e ezt még előterjesztene is, az kétséges. — Az meg aztán már nem is kétséges többé, hogy programja kiviteléhez parlamentáris uton hozzá sem foghat. Törvénytelen mivoltához méltóan azt a módot fogja választani, amely legjobban ellenkezik törvénnyel, alkotmánnyal, vagyis királyi kéziratral hosszabb időre elnapoltatja a képviselőházat. A föl-osztatással egyelőre még csak fenyegetőznek darabonték.

A békeszerződés.

Portsmouth, augusztus 31. A békeszerződés a hét végére teljesen elkészül. Witte kijelentette, hogy a szerződést már a tárgyalási jegyzőkönyvekben megfogalmazták és most csak a végleges szövegezésen dolgoznak. A szerződéshez egy új záradékot fűznek a japán orosz kereskedelm szerződés tárgyában, amely szerint a két ország a legtöbb kedvezmény előnyeit hisztítja egymásnak, mert a záradék a nyílt ajtó elvét foglalja magában.

Fegyverszünet.

Portsmouth, augusztus 30. Ma délután, mikor mekezdik a békeszerződés szövegezését, valószínűleg megkötik a fegyverszünetet. Ugy az orosz, mint a japán meghatalmazottak is azt ajánlották uralkodóknak, hogy mondják ki azonnal a fegyverszünetet.

Felhívás községi adó fizetésére.

A városi tanács a községi adók befizetésére a következő felhívást bocsátotta ki: Köztudomású dolog, hogy a községi pótdadó és utadó az állami adók módjára hajtják be és azt az állampolgárok rendszeresen az állami adótartozásukkal együtt szokták befizetni, amiért is legtöbb ember igen tévesen azt gondolja, hogy ha jogos és hazafias dolog nem fizetni állami adót, akkor jogos és hazafias dolog községi pótdadót és utadót sem fizetni.

Pedig hát jogos és hazafias dolog lehet állami adót nem fizetni és azért mégis jogtalan és hazafiatlan dolog lehet nem fizetni községi pótdadót és utadót, — és ez most mindenesetre jogtalan és hazafiatlan dolog.

Az a körülmény, hogy az országgyűlés a mai kormánytól az állami adókat megtagadta és az a körülmény, hogy törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk az állami adók beszedését, illetőleg annak az állampénztárba való beszállítását megtiltotta, korántsem érinti a törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk által megszavazott községi pótdadó követelhetőségét.

Az állami adók ugyanis — csak abban az esetben követelhetők, ha arra az országgyűlés felhatalmazást ad; — a községi pótdadó és utadó követelhetősége ellenben csupán a törvényhatósági bizottság felhatalmazásától függ.

Ma is érvényben levő törvényeink adják meg a jogot az állampolgároknak az országgyűlésileg meg nem szavazott állami adók befizetésének a megtagadására, a törvényhatóságoknak pedig az egyesek által befizetett állami adóknak az állami pénztárba való be nem szállítására. — Törvényen alapuló jogos cselekedet tehát az országgyűlésileg meg nem szavazott állami adók befizetésének, illetőleg az állam pénztáraiba való beszállításának a megtagadása. Sőt hazafias kötelesség is ezt a jogot gyakorolni akkor, amidőn — mint a mai viszonyok között is — egy alkotmányellenes kormánytól, a kormányzásra szükséges anyagi eszközket megvonva, létfeltételétől fosztjuk meg és tesszük lehetetlenné a kormányzásra.

De semmiféle törvény sem adja meg a jogot az állampolgároknak arra, hogy a közgyűlésileg megszavazott községi pótdadó fizetését megtagadják. Hiszen a községi pótdó felett különben sem a kormány, hanem a város ügyeit vezető városi hatóság rendelkezik.

Az által tehát, hogy a polgárok a községi pótdadót nem fizetik, nem a kormány, hanem a város ügyeit vezető városi hatóság működésének útjába gördítenek akadályt, amelynek eredménye számos irányban érzéti kártékony, sőt esetleg végzetessé válható hatású.

A községi pótdadó ugyanis eddig oly csekély mértékben folyt be, hogy attól kell tartanunk, hogy nem sokára bekövetkezik az az idő, midőn kellő anyagi eszközök hiányában nem lesz képes a város eleget tenni kötelezettségeinek. — Ennek kárát pedig legelső sorban is maguk a város polgárai fogják megérezni. — Másfelől pedig egy oly város, amely kellő anyagi eszközökkel nem rendelkezik és kötelezettségeinek eleget tenni nem tud — kellő erkölcsi súlylyal nem vehet részt az alkotmányvédő küzdelemben sem, — melynek pedig győzelme magvívása minden becsületes honpolgár legfőbb vágyát képezi.

A községi utadó be nem fizetésével pedig — eltekintve egyéb körülményektől — számtalan munkás embert esetleg kenyerétől foszt meg Debrecen szab. kir. város.

adófizető közönsége, mert hiszen pénz hiányában kénytelen a város sok helyen abban hagyni a munkát, más helyeken pedig meg sem kezdheti azt.

Mindezeknek a tudatában kötelességünknek tartottuk Debrecen szab. kir. város hazafias és törvényt tisztelő adófizető polgárait a fentiekre figyelmeztetni és egyúttal pedig felhívjuk, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk felhatalmazása alapján — a folyó évre kivetett és esedékessé vált, valamint a múlt évekről fentmaradt községi pótdadó és utadó tartozásukat annyival is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben — a törvényben alapuló jogunknál és hazafias kötelességünknel fogva — kénytelenek leszünk azt a legszigorubb eljárás mellett behajtani.

A városi tanács.

REGÉNY-OSARNOK.

Apáca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 86

Sőt még rokonainak is megengedték, hogy félóra meglátogassák.

O mily boldog volt, ha a börtönőr a beszélőszobába vezette, hol a derék Antal kedves apáca leánya repültek karjai közé.

Mennyi mindent kellett ott aztán a három embernek egymástól kérdezni, felelni, elhallgatni s hazudni.

Erlenstein bankár szeretője nyilvánosan mutogatá szégyenét, úgy hogy az sem Rozália, sem Antal előtt nem maradhatott titokban.

Ma volt április utolsó napja, s másnap az öreg a börtönből távozni fogott.

Valamit kellett hazudni neki, szemmel tartani őt, s mindeneótt akadályozni, hogy a bankházban állását el ne foglalja.

Ez volt a főfeladat.

Eppen a felől beszélgettek a fiatal gyáros és az apáca, a mint az öreg utoljára a beszélő szobába lépett.

— Holnap, holnap! — kiálták ujongva feléje.

— Holnap, holnap! — ismétlé örömmel ittasan, s mindkettőt a legnagyobb bensőséggel szívére szorította.

— Holnap isten szabad ege alatt fogom látni mindazokat, kiket szeretek.

— Talán még sem mind, atyám! — mondá Rozália.

— Hogy hogy gyermekem, talán Paulina tudósított? . . .

— Igen, hogy nincs Bécsben!

— Nincs Bécsben?

— Most már azt is kitalálok, hogy miért nem látogatott meg.

— Nincs Bécsben, nincs, — ismétlé elszomorodva az öreg.

— Nagylelkű pártfogója féltette egészségét, s már több hó előtt egy ismerős csa láchoz küldötte Olaszországba!

— Hát beteg az én drága leányom? S atyja és testvére nélkül kell idegenek közt lenni! Ah, ez nem megy, mit gondoltok gyermekek, egy kis szórakoztató utazás nekem sem ártana.

— Bizonyosan nem, jó atyám. De Olaszország nagy, és ha Paulinát fel akarád keresni, igen nehezen találod rá.

— Ohó, hiszen lenne útmutatónk! Legtöbben is az elnök urnál teszem tisztelettel.

— Atyám, mi csalódtunk, nem Werdenberg elnök volt az, ki Paulinát pártfogása alá vette?

— Hát ki?

— Bizony nem az elnök, — vette át a szót Antal Rozáliától, ki már kezdett zavartan felelgetni. — Valami öreg, tiszteltemélto lelkész vette pártfogása alá Paulinát, hogy télem védelmezze. Istenem, minő bohó az a leány, hogy ellenem pártfogásra van szüksége. Mintha én olyan rossz ember volnék, akitől félni kellene! En már régen lemondtam róla, s csak azt kívánom, hogy boldog legyen s atyjának ne okozzon fájdalmakat.

Bienenfeld szomorúan bámult maga elé.

Nem akarta mondani, mennyire fájt neki, hogy e leány semmit, de semmit sem hallatott magáról.

— Így tehát ismét egyedül fogok ülni a négy fal között! — mondá fájdalomteljes hangon. — Egyedül, mintha minden kihalt volna körüllem s én lennék az utolsó ember a földön.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Ménlovak vétele. A földmivvelésügyi miniszter a következő értesítést bocsátotta ki: Mindazon méntulajdonosok, kik eladó ménlovaikat megvétel végett az állami lótenyésztézetek részére felajánlották, ezen értesítetnek, miszerint a teljeskorú ménnek bizottsági megszemlélése és esetleg megvásárlása a következő helyeken és napokon fog eszközöltetni és pedig:

1. Kecskén éten	folyó évi szept.	16. án
2. Szabadkán	" " "	19. én
3. Simontornyan	" " "	19. én
4. Nyiregyháza	" " "	19. én
5. Nagykikinoán	" " "	21. én
6. Kaposvárott	" " "	21. én
7. Miskolcon	" " "	21. én
8. Temesvárott	" " "	23. án
9. Zalaegerszegen	" " "	23. án
10. Hevesen	" " "	23. án
11. Aradon	" " "	25. én
12. Csornán	" " "	25. én
13. Mezőtúron	" " "	25. én
14. Makón	" " "	27. én
15. Debrecenben	" " "	27. én
16. Déván	" " "	28. án
17. Hódmezővásárhelyen	" " "	29. én
18. Szatmárnémetiben	" " "	29. én

és végre Budapesten a folyó évi október hó 13. án a Tattersall helyiségében tartandó ménlovásár alkalmával. Ezzel kapcsolatban figyelmeztetnek a méntulajdonosok arra is, miszerint szabadságukban áll ménlovaikat a fentirt vásárhelyek bármelyikén elővezeteni; a Budapesten leendő elővezetéséről azonban előlegesen a Tattersall igazgatósága értesítendő. Az elővezetés helye és ideje iránt kellő tájékoztatást a vásár napján az illető vásárhely hatósága fogja kérdőzsködőknek megadni. A megvásárolt ménlovak a helyszínen fognak azonnal átvétetni, vételáruk pedig az eladó által megnevezendő m. kir. adóhivatalnál esetleg 1906. évi január hó folyamán fog folyóvá tétetni.

Az államvasutak bevétele. A magyar királyi államvasutak ideiglenes szállítási bevétele ez év júliusában 18,312,900 koronát tett ki, mely összegből 5,553,300 korona a személy-, 12,759,600 korona az áruforgalomra esik, tavaly júliusban a végleges szállítási bevétel 17,960,250 korona volt. — Az év elejétől július végéig 124,085,420 korona volt a bevétel, ebből 34,955,730 korona a személy-, 89,079,690 korona az áruforgalomra esik; tavaly az ez idő alatt elért végleges szállítási bevétel 119,902,105 korona volt, a mely összegből 32,442,100 korona a személy-, 87,459,985 korona az áruforgalomra esik.

Kereskedelmi szerződésünk Bulgáriával. Bulgáriával fenálló kereskedelmi szerződésünk szeptember hó közepén lejár s így ezt is revizórummal kell rendezni. Bécsi jelentések szerint most a külügyminiszter jegyzéket intézett a bolgár kormányhoz, kérvén, hogy halassa el 1906. januárig az új bolgár vámtarifa alkalmazását. Valószínű, hogy ezen intervenció eredményes lesz, az azonban kétségtelen, hogy az új bolgár vámtarifa legkésőbb 1906. január közepén érvénybe lép.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelm csarnok jelentése.

1905. augusztus 31.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyarországi eredetű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 143—144 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 143—144 fillérig. Fialat könnyű (páronként 280 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. — II. Magyarországi eredetű: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 143—144 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 143—144 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. IV. Romániai eredetű (Stachl) 1. Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. A hízott sertés üzletirányzatán igen élénk.

GLEICHENBERG-Gyógyhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek húsdészeinél és azok következményeinél, különösen asztmának, az emésztési szervek szivizmok, a vesék és a hólyag megbetegedéseinek, vérszegénységnek.

Gyógyítóeszközök: Az elismert gyógyforrások Konstantin és Emmaforrás (alkalium-riat, savanyuviz). Diétetikus asztaltal. Jánoskut (alkalium-riat, vasas savanyuviz). Remete-forrás (tisztá vastartalmu savanyuviz), fenyő-, gyóg- és források belélegzés magánkamrákban, levegő kamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyintézet, massage, gyógygimnasztika, gyógy fürdők, meleg légfürdők, fangófürdők, pihenőtermek, kefir sterilizált tej. Idegen gyógyvizek mindig friss töltésben. Idény május elsejétől szeptember végéig. Fölvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely igazgatóságánál Gleichen

Szülők és tanulók figyelmébe!

Új és ódon Tankönyvek

az összes iskolák részére a legújabb kiadásban, valamint

írószeres, iskolai táskák

könyvszettek és rajzeszközök feltűnő olcsó árban

kaphatók

Hegedűs és Sándor

előbb László Albert és Társa

könyv- és papír áruházában

DEBRECEN,

Kossuth-utca 11. szám.

A „Hollandi gyomorcsseppek“

a legkitünőbb háziszser minden-nemü gyomorfájásnál, gyomorgörcsnél, emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve minden üveghez.

Kéznél tartása kiválóan ajánlható oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni mennek vagy akik tanyákon vagy kis faluban tartózkodnak, hol baj esetén orvosi segítséghez azonnal nem juthatnak.

1 üveg „hollandi csepp“ ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerárában

DEBRECEN, városházzal szemben.

Iskolás gyermekek részére,

kész fehérneműek, zsebkendők, harisnyák, paplanok, matrácok, pokrócok, (flanell takarók) és ággy-terítők, legnagyobb választékban és legjutányosabb árakon kaphatók

KARDOS LÁSZLÓ

vászon, fehérnemű és kelengye üzletében Debrecen Kossuth-u. 9.

Alapított 1831. évben.

SZÖNYEG MARADÉK VÁSÁRI!

● A szezonban óriási mennyi-
ség szőnyeg maradék halmo-
zódott fel, melyből feltűnő ol-
● csó árak mellett ●

Nagy maradék vásárt rendezünk.

Egyes darabok fél- sőt negyed árban is beszerezhetők.

Bosznay J. és Társa

szőnyegházában,
Debrecen, Kossuth-u. 5.

Az iskolai év

kezdetével ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

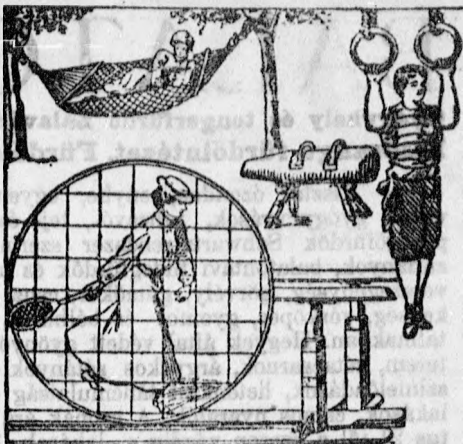
Flu- és Leány fehérneműek,
Papanok, Matrácok, Ágy-
terítők, Ingek, Gallérok,
Kézleők, Zsebkendők,
Nyakkendők, Esernyők,
Pamut- és Gyapju takarók

nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECEN,

Divat-, vászon- és szőnyegáruház.

Alapított 1878. Telefon 18-16.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaszék, függőágy, kerítőkészlet, szék, ponyva és fehér kenderkötél legelősebb megbízható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kétélyártó-telep

BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltz. 12.

(Kétszintes városi épület) a Hajó-utóval szemben.

Képes árjegyzék kíváncsi legyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

! Gyomorbajosoknak !

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt, mint:

Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodása van, egy igen jó háziszser ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Ez a gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőgés, gyomorfájdalom, eszmél melyek biztos előjelei a krónikus gyomorbajnak, s ezek néhányszori használat után elmúlik.

Székrekedésről és ennek kellemetlen következményeitől mint: kelikás fájdalmat, sziv dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és mív, lép és a Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bágyadság, mindmegannyi következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étványtalanságnál, ideges lehagoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjék után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegeket és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, cseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erögyökér, ehaimus gyökér a 10 0.

Elsőrendű gyár

Enom svájci himzések eladására

keres hölgyeket, kik nagy ismeretséggel bírnak és himzések, betétek, blusok, zsebkendők stb. minta szerinti eladásával foglalkoznának, magas jutalék mellett. Az árak osztrák értékűek. Az áru bér- és vámmentes. Magyar levelezés. — Jelentkezhetni: „Za G. 732“ jelige alatt Mosse Rudolf hirdetési irodájában Szt-Gallen, Schweiz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 8 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„Debrecen”
telefon száma
412.

Ajánlatokhoz,
melyeket valamely jel-
lő alatt küldenek a
kiadóhivatalba, ne tes-
sék eredeti okirásokat
mellékelni, mert őrítettik
személyes felelősséget
nem vállalhatunk. —
Azokat az ajánlatokat
is levélket, melyeket
az apróhirdetés meg-
jelenésétől számít négy
hét alatt címzettjük el
nem vissza, a kiadóhivatal
megsemmisíti.

Gyönyörű uszár
kutya eladó. Felvilá-
gosítással szolgálunk
Tiszeháromváros utca
7 szám alatt.

Kimérőnek
felvétetik 16—17 éves
jó házból való fiú a
szilágyságban Csapó-u.
7 szám.

Egy kirakat
collóval megvételre ke-
restetik Bóvabbot a ki-
adóhivatalban. 24—8

Dohány törzse
megvételre keresetlik
vagy megfelelő helyi-
ség. Cím a kiadóhiva-
talanban.

Inteligens
fiatal urfi lány pénztár-
nok-női, vagy hasonló
állást azonnal elfogad.
Ajánlatokat a kiadóhiva-
tatal továbbítja.

100 hl. saját termesztési
kezelésű kitűnő Sesta
kerti bor akár egy som-
mában, akár belőle 50
literet meghaladó men-
nyiség eladó. Cím a
kiadó hivatalban.

Megbízható
nős ember ki 4—500
korona óvadékkal ren-
delkezik, pénzbeszedői
vagy ehhez hasonló
alkalmazást keres. cím
a kiadóhivatalban.

„Árva leány 18”
levele van a kiadóhiva-
talanban.

„Özvegy vagyok özvegy”
levele van a kiadóhiva-
talanban.

A közeledő őszi idényre
ajánlom dus raktáromat, saját készítményű

női és férfi esernyőket

a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.
Továbbá az iskolai idényre

gyermek esernyőket

80 krért és feljebb

férfi és női ernyő

1 frtért és feljebb.

Javítások és áthuzások olcsón és
pontosan eszközöltetnek.

MEKLER SOMA ernyőgyára

Debrecen, Piac-utca 50.

Jelzálogkölesönök

(ujak és konvertálások) igen előnyö-
sen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék
elhelyezése által. — Uradalmak, birto-
kok és házakon kívül gyárak és ipar-
telepek is elfogadtnak jelzálogul. Le-
vélbeli megkereséseket továbbít. Ostar-
seopáihe Presse kiadóhivatal Budapest,
Kazinczy-utca 2.

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegye. Posta, távirda és telefon helyben.
Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas,
vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőira. — Masszás. Szénsavas meleg
pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő,
zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva:
vérszegénység, görvélly, gümőkór, csusz, kőszvény, légzőszervek hurutos bántalmi, re-
kedtség, vérkőpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-vérbőrség, női bajok és idegbán-
talmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógy-
terem, sétacsarnok, árgyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, térzene, naponta
színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta csolnokázás. Elegáns
lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augus-
tus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenként
4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Vesz-
prémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menettér-
ti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelők főorvosa: Dr.
Huray István, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. Lingl
Valerian fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek,
mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főraktárosa: Edesky L., udvari ásványvizszá-
llító Budapest. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelőségnél, Szemeray
Jánosnál Veszprémben és Simon Györgynél Székesfehérvárott. Prospektussal
ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyó-
gyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár
a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „EGYSZARVU“-hoz címzett
gyógyszertárban DEBRECENBEN kapható.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a ten-
ger színe felett. Posta, távirda és vasútállomás.
Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, 6 cs. és kir.
Felső Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben.
Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek
és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és
kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermekek játszó-
helyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői
Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek.
Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyö-
nyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly
idegbajoknál és gyen-
geségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen
alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór,
vérhiány; terméketlenség, magtalanág és tehet-
lenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után,
váltóláz, görvélly és angol-kór; a szívnek meg-
betegedéseivel. **Egyedül álló utókura** karlsbadi,
marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után.
ORVOSOK: Tiszti főorvos: Dr. Hintz Henrik
közleg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr.
Kanarik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossmann
Dezso, Dr. Cséri János, Dr. Györi Ilona rendelők
orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hidegviz-
gyógyintézet! három ásványviz-
fürdő! Hideg és meleg ásványviz.
Telített szénsavas fürdők Nauhelmu-
kura. Magyarország legkiválóbb
szívgyógyfürdője. Villany, fenyő
és vaslápürdők (bártfai vaslápürdők)
Ivókura: (Égvényes, sós, vasas
vizek, könnyen emészthetők)

**Orvos-forrás felülmúlja
mindenben a Selters-vizet!**

Villamos gyógykezelés, massage,
tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes,
ózondus hegyi levegő. Fenyvesek
által terjesztett üdítő balzsamos
illat. — Pensió elő- és utóidényben
8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal
készségesen szolgál a fürdő-
igazgatóság Bártfafürdő.